

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 stycznia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.16.2023.xx

Pani xxx xxx
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Kołbieli
ul. Szkolna 1
05-340 Kołbiel

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadający upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadzili w okresie od 6 listopada do 8 grudnia 2023 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołbieli.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U z 2023 r. poz. 1993 ze zm.)³ w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrolą objęto okres od 1 października 2021 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 6 listopada 2023 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli GOPS pod pozycją nr 4.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie, pomimo uchybień ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbieli podjęte w zakresie organizacji zadania wynikającego z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Dalej jako Ustawa lub u.p.o.u.a.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani xxx xxx, zatrudniona na tym stanowisku od 1 października 2021 r., powołana na stanowisko kierownika GOPS w Kołbieli Zarządzeniem Nr 52/2021 Wójta Gminy Kołbiel z 28 września 2021 r. Obsługę finansowo-księgową Ośrodka prowadzi Pani xxx xxx - główny księgowy, zatrudniona na tym stanowisku od 1 lutego 2004 r.

Organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki określa Regulamin organizacyjny⁴, wprowadzony Zarządzeniem⁵ z 15 listopada 2018 r. W regulaminie w § 8 pkt 2 w strukturze Ośrodka wyodrębniono Dział Świadczeń Rodzinnych, którego zadania zostały określone w § 19. W Dziale Świadczeń Rodzinnych wyodrębnione zostało stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, do zadań którego należy m.in. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Kolejnymi dwoma Zarządzeniami⁶ zostały wprowadzone zmiany w regulaminie organizacyjnym, które nie dotyczyły kontrolowanego zadania.

Działania wobec dłużników alimentacyjnych w kontrolowanym okresie, podejmowały niżej wymienione osoby⁷, na podstawie imiennych upoważnień, udzielonych na podstawie art. 8b Ustawy przez Wójta Gminy Kołbiel:

1. Pani xxx xxx – Kierownik OPS w Kołbieli, w okresie kontrolowanym posiadała dwa następujące po sobie upoważnienia⁸, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.
2. Pani xxx xxx – od 2 stycznia 2019 r. zatrudniona na stanowisku inspektora (wcześniej na stanowisku starszego referenta), realizuje kontrolowane zadanie od 1 października 2008 r. W okresie kontrolowanym posiadała dwa następujące po sobie upoważnienia⁹ do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowania wobec nich, udzielone na pisemny wniosek Kierownika. Do 5 czerwca 2022 r. Pani xxx xxx realizowała kontrolowane zadanie na podstawie upoważnienia wydanego na czas zatrudnienia na stanowisku starszego referenta, natomiast od 6 czerwca 2022 r. na podstawie upoważnienia wydanego na czas

⁴ Dalej jako regulamin.

⁵ Zarządzenie Nr xxx Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbieli z dnia xxx w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbieli.

⁶ Zarządzenie nr xxx z xxx oraz Zarządzenie nr xxx z xxx

⁷ Wykaz pracowników GOPS w Kołbieli realizujących zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁸ Zarządzenie Nr xxx Wójta Gminy Kołbiel z dnia xxx r. oraz Zarządzenie Nr xxx Wójta Gminy Kołbiel z xxx w sprawie udzielenia Kierownikowi GOPS upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych.

⁹ Upoważnienie nr xxx z xxx oraz Upoważnienie nr xxx z xxx

zatrudnienia na stanowisku inspektora. Zatem w okresie od 1 października 2021 r. do 5 czerwca 2022 r. ww. realizowała zadanie na podstawie upoważnienia wydanego do uprzednio zajmowanego stanowiska.

3. Pani xxx xxx – od 10 stycznia 2023 r. zatrudniona na stanowisku inspektora (do 9 stycznia 2023 r. na stanowisku referenta), realizuje kontrolowane zadanie od 8 czerwca 2018 r. W okresie kontrolowanym posiadała dwa następujące po sobie upoważnienia¹⁰ do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzenia postępowania wobec nich. Oba upoważnienia zostały wydane na czas zatrudnienia na stanowisku referenta. W okresie od 10 stycznia 2023 r. do 5 listopada 2023 r. ww. realizowała zadanie na podstawie upoważnienia wydanego do uprzednio zajmowanego stanowiska. W trakcie trwania kontroli Kierownik OPS wystąpiła z wnioskiem do Wójta Gminy Kołbiel o wydanie prawidłowego upoważnienia. 6 listopada 2023 r. Wójt Gminy Kołbiel wydał upoważnienie nr xxx/xxxx zgodnie z wnioskiem Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbieli.

Wszystkie osoby realizujące kontrolowane zadanie posiadały zakresy czynności, w których zostały zawarte kontrolowane zadania.

II. Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz pisemnego oświadczenia Kierownika GOPS¹¹ ustalono, że w okresie świadczeniowym 2021/2022 kontrolowany podmiot był jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela dla 1 dłużnika alimentacyjnego, a wyłącznie organem właściwym dłużnika dla 10 dłużników. Natomiast w okresie świadczeniowym 2022/2023 kontrolowany podmiot był organem właściwym dłużnika dla 11 dłużników, w tym okresie nie było spraw, w których GOPS w Kołbieli był jednocześnie organem właściwym dłużnika i wierzyciela. W kontrolowanym okresie GOPS w Kołbieli jako organ właściwy dłużnika nie wytaczał powództwa przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu na rzecz osoby uprawnionej, stosownie do art. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹².

W jednostce prowadzony jest w formie elektronicznej rejestr spraw ogólnych dotyczących funduszu alimentacyjnego oraz rejestr złożonych wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

¹⁰ Upoważnienie z xxx r. (bez numeru, w treści upoważnienie zapis – zarejestrowano upoważnienie pod nr xx) oraz Upoważnienie nr xxx z xxx

¹¹ Pisemne oświadczenie Kierownika GOPS w Kołbieli z 03-11.2023 r. znak GOPS.4527.FA.xxx

¹² Tamże

Kontroli poddano akta wszystkich 22 spraw prowadzonych w kontrolowanym okresie tj. 11 spraw z okresu świadczeniowego 2021/2022 i 11 z okresu świadczeniowego 2022/2023. Sprawy te dotyczyły 13 dłużników alimentacyjnych, dla których kontrolowana jednostka była wyłącznie organem właściwym dłużnika oraz w 1 przypadku dłużnika, dla którego GOPS w Kobieli był organem właściwym zarówno dłużnika jak i wierzyciela.

W 13 sprawach (dotyczy 9 dłużników alimentacyjnych¹³) w mocy pozostawała wcześniej wydana decyzja administracyjna o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

21 skontrolowanych spraw zostało wszczętych na wniosek organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oraz 1 po wydaniu decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego przez organ kontrolowany. W 21 przypadkach, niezwłocznie po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań jednostka kontrolowana wystosowała do dłużników pisemne wezwania w celu przeprowadzenia z nimi wywiadów alimentacyjnych i odebrania oświadczeń majątkowych, zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5a ust. 1 u.p.o.u.a.¹⁴ Wszystkie wysłane wezwania zostały doręczone prawidłowo, a w aktach spraw znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru (dalej ZPO).

W 1 sprawie z okresu świadczeniowego 2021/2022, w której jednostka kontrolowana była organem właściwym dłużnika i wierzyciela, po wydaniu decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego, do dnia rozpoczęcia kontroli Organ nie podjął żadnych działań wobec dłużnika. W aktach sprawy znajdowało się podpisane przez kierownika GOPS wezwanie na wywiad alimentacyjny z 14 grudnia 2021 r., którego wysyłka nie została udokumentowana. Na tę okoliczność kierownik Ośrodka złożyła pisemne wyjaśnienia, w których poinformowała, że wezwanie nie zostało wysłane do adresata z niewyjaśnionych przyczyn.¹⁵ W tej sprawie, w trakcie trwania kontroli Organ wystosował wezwanie na wywiad alimentacyjny¹⁶, które zostało zwrócone przez operatora pocztowego z adnotacją „adresat nie mieszka”¹⁷. Niezwłocznie Organ przekazał stosowną informację¹⁸ do właściwego komornika sądowego oraz wystąpił z wnioskiem o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych, do Komisariatu Policji w Kołbieli w zakresie wskazania miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego. Pismem¹⁹ z 9 listopada 2023 r. Posterunek Policji w Kołbieli poinformował, że dłużnik nie

¹³ Dalej również jako dłużnik.

¹⁴ Skrót - ustawa o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

¹⁵ Wyjaśnienia kierownika GOPS w Kołbieli z dnia 09-11-2023 r.

¹⁶ Wezwanie oznaczone GOPS.4527.FA.xxx z xxx

¹⁷ ZPO (zwrotne potwierdzenie odbioru) zwrot do nadawcy dnia 07-11-2023 r.

¹⁸ Pismo znak GOPS.4527.FA.xxx z xxx

¹⁹ Pismo oznaczone KP-I-PK-xxx z xxx

przebywa na terenie gminy Kołbiel. Niezwłocznie po uzyskaniu powyższej informacji Organ przekazał do komornika sądowego informację²⁰ o dokonanych ustaleniach w zakresie miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego.

W 12 przypadkach wezwanie odebrał osobiście adresat lub inny dorosły domownik, zgodnie z art. 43 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego²¹. W 6²² przypadkach doręczenie pisma nastąpiło z zastosowaniem art. 44 k.p.a. (doręczenie zastępcze), w 2²³ przypadkach pismo zostało zwrócone do nadawcy z adnotacją: „adresat wyprowadził się”, w 1²⁴ przypadku „adres nie istnieje”. O powyższych ustaleniach Organ niezwłocznie poinformował organ właściwy wierzyciela oraz właściwego komornika sądowego.

W 9 przypadkach dłużnicy zgłosili się do jednostki kontrolowanej w terminach wyznaczonych w wezwaniach w celu przeprowadzenia z nimi wywiadu alimentacyjnego i odebrania od nich oświadczenia majątkowego. W pozostałych 12 przypadkach dłużnicy nie zgłosili się na wezwanie na wywiad alimentacyjny.

Z dłużnikami alimentacyjnymi, którzy zgłosili się na wezwanie, Organ przeprowadził wywiad alimentacyjny oraz odebrał od nich oświadczenia majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 Ustawy. Działania te zostały przeprowadzone przez osoby posiadające upoważnienia do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych ustalono, że: w 2²⁵ sprawach (dotyczy tego samego dłużnika) dłużnik alimentacyjny osiągał dochody ze stosunku pracy, z których część wynagrodzenia była potrącana na poczet spłaty długu alimentacyjnego, w pozostałych 7²⁶ sprawach dłużnicy nie pracowali lub wykonywali prace dorywcze.

W zakresie realizacji przez Organ zapisu art. 5 ust. 2 Ustawy ustalono, że:

- 1 dłużnik alimentacyjny był zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy (dalej PUP) jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. W tym przypadku niezwłocznie po przeprowadzeniu wywiadu alimentacyjnego, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 2 u.p.o.u.a. Organ

²⁰ Pismo znak GOPS.4527.FA.xxx z xxx

²¹ Dalej k.p.a

²² Wezwanie oznaczone: GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx

²³ Wezwania znak: GOPS.4527.FA.xxx, GOPS.4527.FA.xxx

²⁴ Wezwania znak: GOPS.4527.FA.37.2023

²⁵ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego znak: MOPS.532.xxx, DSRA.432. xxx

²⁶ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego znak: DSRA.432.xxx, MOPS.FA.531.xxx, SRA.531.xxx, GOPS.FA.8321.xxx, SRA.531.xxx, DSRA.432.xxx, DSRA.432.xxx

poinformował stosownym pismem²⁷ właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika;

- w 4²⁸ przypadkach dłużnicy złożyli pisemne oświadczenia, w których zobowiązali się do zarejestrowania w PUP jako bezrobotni lub poszukujący pracy i przedłożenia we wskazanym w oświadczeniu terminie, stosownego zaświadczenia. W aktach spraw nie stwierdzono wystosowanych przez Organ pisemnych zobowiązań do zarejestrowania się dłużników w PUP. Zatem Organ nie zastosował się do art. 5 ust. 2 pkt 1 Ustawy, z którego wynika, że w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy wraz ze wskazaniem nie dłuższego niż 30-dniowy terminu na wykonanie tego zobowiązania. Zgodnie z przywołanym wyżej przepisem to organ powinien pisemnie zobowiązać dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy i wskazać termin na wykonanie zobowiązania. Ważne jest, aby takie zobowiązanie zostało wysłane lub przekazane za potwierdzeniem odbioru, ma to znaczenie zarówno w celu określenia upływu wyznaczonego terminu, jak i ustalenia braku reakcji na zobowiązanie;
- w 2 pozostałych przypadkach Organ wystosował do dłużników alimentacyjnych pisma²⁹, w których na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 2 u.p.o.u.a zobowiązał do zarejestrowania się w PUP jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy i przedłożenia stosownego zaświadczenia w wyznaczonym terminie (21 dni od dnia otrzymania pisma). Pisma zostały doręczone prawidłowo przez operatora pocztowego.

Należy zwrócić uwagę, że zarówno w pismach jak i oświadczeniach dotyczących zobowiązania dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w PUP, Organ przywołał nieobowiązujące od 2017 r.³⁰ brzmienie art. 209 § 1 kodeksu karnego³¹.

W 2³² sprawach (prowadzonych w okresie świadczeniowym 2022/2023, dotyczących tego samego dłużnika) w terminie wskazanym w oświadczeniu o zobowiązaniu się do zarejestrowania w PUP, dłużnik przedstawił zaświadczenie z powiatowego urzędu pracy

²⁷ Pismo znak GOPS.4527.FA.xxx z xxx

²⁸ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego znak: DSRA.432.xxx, MOPS.FA.531.xxx, DSRA.432.xxx, DSRA.432.xxx

²⁹ Pismo znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx., GOPS.4527.FA.xxx z xxx

³⁰ Ustawa o zmianie ustawy- kodeks karny oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 23 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 952)

³¹ Ustawa z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny Dz.U z 2022 r. poz. 1138

³² Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: DSRA.432.xxx, MOPS.FA.xxx

o zarejestrowaniu się jako osoba bezrobotna³³. Niezwłocznie po otrzymaniu zaświadczenia z PUP zgodnie z art. 5 ust.2 pkt 2 u.p.o.u.a. Organ powiadomił urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego³⁴.

W pozostałych 4 sprawach, w terminach wyznaczonych w pismach³⁵ w 2 przypadkach i w terminach wynikających ze złożonych pisemnych zobowiązań³⁶ w 2 przypadkach, dłużnicy nie przedstawili zaświadczenia z PUP potwierdzającego zarejestrowanie się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy.

W 10 sprawach w tym: w 7, w których dłużnicy alimentacyjni pomimo prawidłowo doręczonego wezwania nie zgłosili się na wywiad alimentacyjny oraz w 3 sprawach, w których dłużnik nie zarejestrował się w PUP stosownie do art. 5a ust. 2 Ustawy, Organ nie wszczął postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, ponieważ pozostawały w mocy wcześniej wydane decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W 2³⁷ sprawach prowadzonych w kolejnych okresach świadczeniowych wobec tego samego dłużnika, pomimo, iż pozostawała w mocy wcześniej wydana decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych Organ wystąpił do komornika sądowego o udzielenie informacji³⁸ czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, z zaznaczeniem, że jest to niezbędne do rozstrzygnięcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Było to działanie nieprawidłowe, gdyż zgodnie z art. 1 ust. 3a ustawy, powyższa informacja jest niezbędna tylko w sytuacji prowadzenia postępowania o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W 3 skontrolowanych sprawach Organ wszczął postępowanie o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w 2 przypadkach dłużnik nie zgłosił się na wezwanie na wywiad alimentacyjny oraz w 1 przypadku nie zarejestrował się w PUP). W 1 przypadku Organ poinformował dłużnika stosownym pismem³⁹ o wszczęciu postępowania, natomiast w 2 przypadkach nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 61 § 4

³³ Zaświadczenie z xxx r. data wpływu do GOPS xxx

³⁴ Pismo znak GOPS.4527.FA.xxx z xxx

³⁵ Pismo – zobowiązanie do zarejestrowania się w PUP znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx. z xxx

³⁶ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: DSRA.432.xxx i DSRA.432.xxx (dotyczy tego samego dłużnika).

³⁷ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego znak: DSRA.432.xxx, DSRA.432.xxx

³⁸ Pismo znak: GOPS.4527.FA.xxx

³⁹ Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego GOPS.4527.FA.xxx z xxx

k.p.a. i nie zawiadomił dłużnika o wszczęciu postępowania o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W powyższych sprawach Ośrodek wystąpił do komornika sądowego z zapytaniem czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, przy czym w 2⁴⁰ sprawach uczynił to z przekroczeniem terminu tj. po ponad 3 miesiącach od upływu daty do zarejestrowania się w PUP - w 1⁴¹ przypadku i po ponad 2 miesiącach od wpływu zwrotnego potwierdzenia odbioru wezwania na wywiad alimentacyjny w drugim przypadku⁴². W 2⁴³ przypadkach dłużnicy wywiązywali się ze swoich zobowiązań alimentacyjnych, zatem Organ nie wydawał w tych sprawach decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, stosownie do art. 5 ust. 3a u.p.o.u.a. Ustalono, że w tych sprawach Organ nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 105 § 1 k.p.a. i nie wydał decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W pozostałej 1 sprawie Organ wydał decyzję⁴⁴ o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Decyzja ta została wydana z uchybieniem terminu tj. po 1 miesiącu od dnia wpływu do Ośrodka ZPO⁴⁵ zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Po wydaniu decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, stosownie do przepisu art. 5 ust. 3b pkt 1 u.p.o.u.a. złożono wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 Ustawy kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138)⁴⁶. W przedmiotowym piśmie⁴⁷ Organ zawniioskował o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 2 k.k. zamiast za przestępstwo określone w art. 209 k.k. tj. zgodnie z brzmieniem art. 5 ust. 3b pkt 1 Ustawy. W tej sprawie Organ wystąpił również z wnioskiem⁴⁸ do Centralnej Ewidencji Kierowców i Pojazdów o udostępnienie informacji, czy dłużnik posiada prawo jazdy. Oba wnioski zostały wystosowane z uchybieniem terminu tj. po upływie ponad miesiąca od uprawomocnienia się decyzji. Po uzyskaniu odpowiedzi z CEPiK⁴⁹ potwierdzającej posiadanie prawa jazdy, zgodnie z art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy, został skierowany

⁴⁰ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: SRA.531.xxx z xxx, MOPS.532.xxx z xxx

⁴¹ Pismo do komornika sądowego nr. GOPS.4527.FA.xxx z xxx.

⁴² Pismo do komornika sądowego nr. GOPS.4527.FA.xxx z xxx

⁴³ Informacja od Komornika sądowego znak: Kmp xxx i Kmp xxx

⁴⁴ Decyzja znak GOPS.4521.FA.xxx z xxx

⁴⁵ ZPO zwrot do nadawcy 21.10.2022 r.

⁴⁶ Dalej jako k.k.

⁴⁷ Wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 2 Kodeksu karnego GOPS.4527.FA.xxx z xxx

⁴⁸ Wniosek znak GOPS.4521.FA.xxx z xxx

⁴⁹ Pismo z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców z dnia xxx data wpływu do Ośrodka xxx

wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy. 17 sierpnia 2023 r. starosta przekazał do Organu decyzję o zatrzymaniu prawa jazdy. O podjętych działaniach poinformował komornika sądowego oraz organ właściwy wierzyciela jednym pismem dotyczącym obu okresów i uczynił to po ponad 1 miesiącu po dacie wpływu decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy.

W 6⁵⁰ sprawach, w których dłużnicy nie zgłosili się na wywiad alimentacyjny i w 3⁵¹ sprawach, w których dłużnik nie zarejestrował się w PUP jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy, Organ nie wystąpił do CEPiK⁵² o udostępnienie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy, co jest niezgodne z art. 5 ust. 3b pkt 2 Ustawy.

W 10⁵³ sprawach Organ nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 5 ust. 3b pkt 1 u.p.o.u.a. tj. nie złożył wniosku o ściganie za przestępstwo z art. 209 k.k.

O podjętych działaniach oraz ich efektach Organ informował komornika sądowego oraz organ właściwy wierzyciela, w myśl art. 6 u.p.o.u.a. W 9 przypadkach uczynił to niezgodnie z art. 35 § k.p.a tj. z uchybieniem terminu, w tym:

- w 2⁵⁴ sprawach informacje z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego przekazano po 5 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu, w 1 przypadku po 3 miesiącach od przeprowadzenia wywiadu i w 1 przypadku po ponad 1 miesiącu od przeprowadzenia wywiadu. Powyższe informacje zawierały wyłącznie dane pochodzące z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego, zatem zwłoka w ich przekazaniu nie była uzasadniona.
- w 1⁵⁵ sprawie informacje pochodzące z wywiadu alimentacyjnego, oświadczenia majątkowego oraz podejmowanych kolejnych działań została przekazana po ponad 1 miesiącu od uzyskania informacji od organu egzekucyjnego w zakresie art. 5 ust. 3a ustawy;

⁵⁰ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: FA.5111.xxx, FA.5111.xxx, UD-xxx, UD-xxx, GOPS.FA.532.xxx, GOPS.FA.532.xxx,

⁵¹ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: SRA.531.xxx, DSRA.432.xxx, DSRA.432.xxx

⁵² Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców

⁵³ Sprawa z wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego oznaczona: FA.5111.xxx, FA.5111xxx, UD-xxx, UD-xxx, GOPS.FA.532.xxx, GOPS.FA.532.xxx, SRA.531.xxx, DSRA.432.xxx, DSRA.432.xxx, FA.5111.xxx

⁵⁴ Informacja do komornika sądowego znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx z xxx, informacja do organu właściwego wierzyciela znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx z xxx, GOPS.4527.FA.xxx z xxx

⁵⁵ Informacja do komornika sądowego znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, informacja do organu właściwego wierzyciela znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx

- w 2⁵⁶ sprawach w których dłużnik nie zgłosił się na wywiad alimentacyjny i Organ nie podejmował żadnych innych działań, informacje zostały przekazane po ponad 2 miesiącach w 1 sprawie i ponad 3 miesiącach w drugiej od daty wpływu do Organu (ZPO) nieodebranego wezwania;
- w 2⁵⁷ sprawach prowadzonych w kolejnych okresach świadczeniowych wobec tego samego dłużnika alimentacyjnego, informacja została przekazana po upływie ponad 8 miesięcy od daty, w której decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stała się prawomocna i ponad 3 miesiącach od otrzymania informacji o zatrzymaniu prawa jazdy w pierwszym postępowaniu oraz po upływie 4 miesięcy od uzyskania informacji z CEPiK w kolejnym postępowaniu.

W sprawach poddanych kontroli nie odnotowano przypadku ustania potrzeby aktywizacji i ustania przyczyn zatrzymania prawa jazdy. Z uwagi na powyższe, nie informowano PUP w tym zakresie i nie wnioskowano do starosty o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy.

W kontrolowanym okresie wydano jedną⁵⁸ decyzję administracyjną w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Badana decyzja administracyjna została wydana zgodnie z wymogami art. 107 k.p.a. i zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a., tj.: oznaczenie organu właściwego Wójta Gminy Kołbiel, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania. Badana decyzja opatrzona była podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jej wydania, oraz pouczenie o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a. W podstawie prawnej wydanej decyzji prawidłowo wskazano art. 5 ust. 3 ustawy, oraz w uzasadnieniu przywołano jego treść. Decyzję doręczono zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 K.p.a., jednakże decyzja nie została odebrana w terminie i wróciła do nadawcy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

⁵⁶ Informacja do komornika sądowego znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, informacja do organu właściwego wierzyciela znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx

⁵⁷ Informacja do komornika sądowego znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx, informacja do organu właściwego wierzyciela znak: GOPS.4527.FA.xxx z xxx

⁵⁸ Decyzja administracyjna uznająca dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych: GOPS.4521.FA.xxx z xxx

1. Nie zaktualizowano upoważnień dla dwóch pracowników w zakresie zmiany stanowiska pracy.
2. W 1 sprawie, w której kontrolowana jednostka była zarówno organem właściwym wierzyciela oraz dłużnika, po wydaniu decyzji przyznającej świadczenie z FA, do dnia kontroli nie podjęto żadnych działań wobec dłużnika alimentacyjnego.
3. W 2 sprawach nie zachowano pisemnej formy zobowiązania dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy w powiatowym urzędzie pracy.
4. W 2 pismach i 2 złożonych przez dłużników oświadczeniach dotyczących zobowiązania dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w PUP, przywołano nieobowiązujące od 2017 r. brzmienie art. 209 § 1 kodeksu karnego.
5. W 2 sprawach wystąpiono do komornika sądowego o udzielenie informacji czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, z zaznaczeniem, że jest to niezbędne do rozstrzygnięcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, pomimo, że w obrocie prawnym pozostawała wcześniej wydana decyzja uznająca dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
6. W 2 sprawach nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 61 § 4 k.p.a. i nie zawiadomiono dłużnika o wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
7. W 3 sprawach wystąpiono do komornika sądowego z zapytaniem, czy w okresie ostatnich 6 miesięcy dłużnik wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów z przekroczeniem terminów wynikających z art. 35 § 1 i 2 k.p.a.
8. Wydano decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z uchybieniem terminu tj. po ponad 1 miesiącu od dnia wpływu do ZPO zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
9. Złożono wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 k.k. z nieprawidłowo przywołanym artykułem oraz z treścią nieobowiązującą od 2017 r.
10. Działania określone w art. 5 ust. 3b pkt 1 i 2 ustawy podjęto z uchybieniem terminu tj. w terminie ponad 1 miesiąca od uprawomocnienia się decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się do zobowiązań alimentacyjnych.

11. W 6 sprawach nie wystąpiono do CEPiK o udostępnienie informacji czy dłużnik posiada prawo jazdy.
12. W 2 sprawach nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 105 § 1 k.p.a. i nie wydano decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
13. W 9 przypadkach uchybiono terminowi przekazania informacji pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz o podjętych działaniach i ich efektach do komornika sądowego oraz do organu właściwego wierzyciela.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołbieli oraz pracownicy merytoryczni realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuje Panią Kierownik do realizacji poniższych zaleceń.

1. Jeżeli upoważnienie zostało udzielone na czas zatrudnienia pracownika na danym stanowisku, w przypadku jego zmiany każdorazowego występowania do Wójta Gminy Kołbiel o wydanie nowego upoważnienia.
2. W sytuacji, gdy organ właściwy dłużnika jest jednocześnie organem właściwym wierzyciela, podejmowania stosownych działań wobec dłużnika alimentacyjnego niezwłocznie po wydaniu decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
3. W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań alimentacyjnych z powodu braku zatrudnienia, pisemnego zobowiązania dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny albo poszukujący pracy wraz ze wskazaniem terminu na wykonanie tego zobowiązania, stosownie do art. art. 5 ust. 2 pkt 1 u.p.o.u.a. oraz art. 14 § 1a k.p.a.
4. W pismach kierowanych do dłużników alimentacyjnych, oświadczeniach dłużników oraz we wnioskach o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 k.k. przywoływania prawidłowej podstawy prawnej, tj. art. 209 k.k. oraz prawidłowego brzmienia tego artykułu.
5. W sprawach, w których pozostaje w mocy wcześniej wydana decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,

stosowania się do przepisów art. 5a ust. 2 Ustawy i nie wszczynania postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

6. W sytuacji wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych na podstawie art. 5 ust 3 u.p.o.u.a., stosownie do art. 61 § 4 oraz art. 14 § 1a k.p.a. pisemnego zawiadomienia dłużnika o jego wszczęciu postępowania oraz pouczenia o przysługującym prawie do przedstawiania dowodów, składania wyjaśnień oraz przeglądania akt sprawy w siedzibie organu zgodnie z art. 10 k.p.a.
7. Podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, przekazywania informacji pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego oraz o podjętych działaniach i ich efektach do komornika sądowego i do organu właściwego wierzyciela, wydawania decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bez zbędnej zwłoki, zgodnie z art. 35 k.p.a.
8. W sprawach, w których pozostaje w mocy prawnej decyzja o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, występowania do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem, czy dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, następnie w uzasadnionych przypadkach kierowania wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy, zgodnie z art. 5 ust. 3b pkt 2 Ustawy.
9. W sytuacji, gdy wszczęte postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie kończy się wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, stosownie do art. 105 § 1 k.p.a. wydawania decyzji o umorzeniu tego postępowania.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mil-Wawrzynowicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan xxx xxx

Wójt Gminy Kołbiel